

zijn. Op de tafels bleken vrijwel dezelfde soorten te liggen die wij de afgelopen week ook in België gevonden hadden. Ook de bossen in de buurt van Basel leverden niet veel nieuws op (maar wel een heksenkring van 17 volwassen exemplaren van de Geschubde boleet (*Strobilomyces strobilaceus*)). Blijkbaar is het weer in de hele streek van Vogezen en Ardennen in de aan de werkweek voorafgaande periode vergelijkbaar geweest, waardoor slechts een relatief beperkt aantal soorten paddestoelen het aangedurfd heeft om vruchtlichamen te vormen.

ZUID-HOLLANDSE ZWAMDAG

Ook in het jaar 2000 wordt er gewoon weer zo'n evenement georganiseerd. Gezellig bijpraten, over elkaars belevenissen horen en hopelijk weer een interessante lezing over het een of ander. Plaats van samenkomst is

Natuurcentrum "De Boshoeck", Bospad 3 in Schiedam-Noord en als datum is gekozen voor zaterdag 26 februari. Noteer deze datum alvast in de nieuwe agenda!

Grieta Fransen

GROOTSCHALIGE PADDENSTOELENPLUK, EEN TOENEMEND PROBLEEM?

Commissie Paddestoelen en Natuurbeheer (CPN)

Gedurende de laatste tientallen jaren is met de toenemende erkenning van natuurwaarden ook de waardering voor paddestoelen toegenomen, zowel bij het publiek als bij terreinbeheerders. Een gevolg hiervan is dat men ook is gaan nadenken over de mogelijk schadelijke effecten van het plukken van paddestoelen. Vandaar dat de NMV, bij monde van de Commissie Paddestoelen en Natuurbeheer (CPN) hierover een duidelijk standpunt heeft geformuleerd (Jansen *et al.*, 1983). Dit komt er op neer dat alleen paddestoelen geplukt mogen worden met een redelijk doel. Enerzijds kan dat zijn voor studie, bijvoorbeeld inventarisatie, determinatie of fotografie. Anderzijds kan dat zijn voor onderwijs of demonstraties tijdens excursies.

De laatste jaren duiken in de media steeds frequenter berichten op over commerciële of grootschalige pluk ('paddestoelenroof') van paddestoelen, ook in natuurreservaten. Dit plukken gebeurt vooral voor culinaire doeleinden, maar ook hallucinogene paddestoelen ('paddo's') zijn in de mode. Van welke omvang is deze pluk? Wat zijn de ervaringen van terreinbeheerders? Is er aanleiding om het standpunt van de NMV bij te stellen? Om deze vragen te kunnen beantwoorden heeft de CPN een kleine steekproef uitgevoerd onder 15 beheerders van natuurterreinen. Daarin werd gevraagd of er de laatste tijd sprake is geweest van pluk of roof, of er sprake is van een toename en of en hoe hiertegen is opgetreden.

In totaal zijn er zeven reacties binnengekomen. In zes reacties wordt melding gemaakt van regelmatige pluk door mensen die 'een maaltje' verzamelen. Ook signaleren enkele beheerders een toenemende trend, met name een toenemend aantal plukkers uit Duitsland, Oost- en Zuid-Europa. Deze trend werd ook al gesignaleerd door diverse leden van de vereniging. Eén beheerder meldt recente paddestoelenroof en een ander roof in het verleden.

In vrijwel alle gevallen waarin pluk is geconstateerd, is waarschuwend opgetreden. Processen verbaal zijn niet opgemaakt, ook niet in het geval van paddestoelenroof. Een groot deel

van de geënuquëerden is echter wel van plan verbaliserend op te gaan treden tegen paddestoelenroof. Dit vraagt om een duidelijk standpunt van de NMV. Enerzijds omdat haar leden ook paddestoelen plukken (en niet alleen voor studie), anderzijds omdat een advies gebaseerd op de mogelijke schadelijke gevolgen gewenst is.

Wij weten dat het plukken van paddestoelen op zich nauwelijks negatieve gevolgen heeft. Het plukken van paddestoelen op kleine schaal heeft niet noodzakelijk nadelige gevolgen. Echter, door de toch al hoge druk op de Nederlandse natuurgebieden en de algehele achteruitgang van paddestoelen is er een aantal redenen om toch bezorgd te zijn over toenemende pluk. Plukken van paddestoelen kan in natuurreservaten met betredingsgevoelige vegetaties leiden tot extra vertrapping van het ondergrondse, langlevende deel van de schimmel en de beschermende bovenlaag, bijvoorbeeld op (korst-)mosrijke bodems. Wanneer op grote schaal geplukt wordt neemt de kans op beschadiging verder toe. Bovendien treedt bij grootschalige pluk concurrentie op met diersoorten die zich voor een deel of geheel voeden met die paddestoelen. Met name een aantal soorten insecten is voor hun voeding in bepaalde levensstadia geheel afhankelijk van paddestoelen. Daarnaast zijn er enkele subjectieve argumenten denkbaar. Vooral na grootschalige pluk kan de belevingswaarde van een natuurgebied voor de overige bezoekers minder zijn. Ook is het bestrijden van opzettelijke vernieling van paddestoelen moeilijker wanneer op het zelfde moment (grootschalige) pluk wordt toegestaan.

Kort samengevat is het zo dat plukken geen dramatische effecten heeft op paddestoelen. Maar vooral bij grootschalige pluk zijn er een aantal gegronde redenen om wat betreft het plukken van paddestoelen een terughoudend beleid te voeren. De CPN is van mening dat vooral de mycorrizavormende soorten extra bescherming verdienen. Dit omdat zij door allerlei andere oorzaken vaak sterk achteruit zijn gegaan, vaak voorkomen in verstoringsgevoelige vegetaties of terreindelen en een hoge belevingswaarde hebben. De CPN werkt aan een gemoderniseerde versie van het verenigingsstandpunt ten aanzien van plukken. Eénieder die dat wenst kan zijn of haar inbreng leveren. Suggesties en commentaar kunnen gestuurd worden aan de secretaris van de CPN: Emiel Brouwer, van Slingelandtstraat 49, 6828 VC Arnhem. Tel. 026-3892963. E-mail: Emiel.Brouwer@inter.nl.net

Literatuur

Jansen, A.E., Noordeloos, M.E., Schreurs, J., Swart-Velthuyzen, R., Wisman, J. 1983. Over plukken en bescherming van paddestoelen. Commissie Paddestoelen en Natuurbehoud van de NMV. *Natura* 80: 355-361.